

การให้บริการงานครุฑนิตวารสาร เพื่อการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย

นางสาวสุนทรี รตสุชาธรรม

005807

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

PERIODICAL INDEXING FOR RESEARCH IN THAILAND

Miss Suntaree Rossudhadham

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การให้บริการงานครุชนิเวศน์เพื่อการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย
 โดย   นางสาวสุนทรี รสสุชาธรรม
 แขนงวิชา   บรรณารักษศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.นวนิตย์ อินทรามะ
    ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
 ..... ศึกษาราชการแทน
 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญนาค)
 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 ..... ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์สุทธิศักดิ์ อำนวยวงศ์)

.....
 ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อินทรามะ)

.....
 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร)

.....
 ..... กรรมการ
 (อาจารย์ อุทัย พุทธิยะโทธี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การให้บริการงานกรรมนิวารสารเพื่อการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย

ชื่อนิสิต

นางสาวสุนทร รสสุชาธรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิทย์ อินทรามะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร

แผนกวิชา

บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการจัดทำและการให้บริการกรรมนิวารสารของห้องสมุดต่าง ๆ ในประเทศไทย ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่ห้องสมุดต่าง ๆ ประสบอยู่ เพื่อเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหานั้นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำและการให้บริการกรรมนิวารสาร และส่งแบบสอบถามไปยังหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ห้องสมุดวิทยาลัยครู ห้องสมุดกระทรวง กรม ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดธนาคาร จำนวน 59 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93

ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดร้อยละ 67.30 มีบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบงานกรรมนิวารสารเพียงคนเดียว และต้องปฏิบัติงานอย่างอื่นในห้องสมุดด้วย ในจำนวนบรรณารักษ์ผู้จัดทำกรรมนิวารสารของห้องสมุดทั้งหมด มีบรรณารักษ์เพียงร้อยละ 14.64 เท่านั้นที่รับผิดชอบทำกรรมนิวารสารเป็นงานหลัก ทางด้านการจัดทำกรรมนิวารสารนั้นห้องสมุดร้อยละ 45.58 จัดทำกรรมนิวารสารทางสังคมศาสตร์ ร้อยละ 25 ทำทางวิทยาศาสตร์ และอีกร้อยละ 25

เช่นกันทำทุกหมวดวิชา ที่เหลือทำทางมนุษยศาสตร์ ห้องสมุดส่วนมากร้อยละ 80 ทำกรรมนี้วารสารภาษาไทย ส่วนคู่มือการให้หัวเรื่องที่ใช้กันมากที่สุดคือ คู่มือการให้หัวเรื่องของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งมีห้องสมุดร้อยละ 60 ใช้คู่มือเล่มนี้ นอกจากนี้ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังทำกรรมนี้วารสารไม่ทันจนถึงฉบับปัจจุบัน มีเพียงร้อยละ 40 เท่านั้นที่ทำทัน ในด้านความร่วมมือนั้นห้องสมุดร้อยละ 85.45 ทำกรรมนี้ไว้ใช้เองภายในห้องสมุด โดยมีใครร่วมมือกับห้องสมุดอื่น ยิ่งกว่านั้นกรรมนี้วารสารที่จัดทำแล้วยังมิได้รับการพิมพ์เผยแพร่มากนัก มีห้องสมุดร้อยละ 27.28 เท่านั้นที่พิมพ์เผยแพร่กรรมนี้

สำหรับปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับงานกรรมนี้วารสารนั้นคือ บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบงานในห้องสมุดส่วนใหญ่มีเวลาทำกรรมนี้วารสารน้อย ไม่มีความรู้ในวิชาเฉพาะมากพอ และขาดเจ้าหน้าที่ช่วยงานด้านนี้ คู่มือการให้หัวเรื่องไม่ทันสมัย นอกจากนั้นผู้ใช้ส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงประโยชน์และวิธีใช้กรรมนี้วารสาร

จึงเห็นควรเสนอให้มีการเพิ่มบุคลากร ส่งเสริมให้บรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบงานกรรมนี้วารสารได้ศึกษาหรือรับการฝึกอบรมสาขาวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดควรแนะนำและประชาสัมพันธ์การใช้กรรมนี้วารสารให้มากขึ้น และร่วมมือกันโดยแบ่งรายชื่อวารสารที่จะทำกรรมนี้ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Periodical Indexing for Reasearch In Thailand
Name   Miss Suntaree Rossudhadham
Thesis Advisors   Associate Professor Dr. Navanit Intrama
   Assistant Professor Dr. Tong-In Wangsotorn
Department   Library Science
Academic Year   1977

ABSTRACT

The purposes of this thesis are to examine the periodical indexing of the libraries in Thailand and to study its problems and obstacles. The result of this research can be utilized as a means for the person concerned in solving the periodical indexing problems.

The research methods used in this thesis are documentary research through books, periodicals and other printed materials concerning the periodical indexing and 59 questionnaires are sent to the central and the faculty libraries of the universities, the teachers college libraries, the libraries of the government departments in general, the public libraries, and the bank libraries. 55 answered questionnaires (93%) are returned.

Research results can be concluded as follows:

67.30% of the libraries have only one indexer who is also responsible to other kinds of routine work. There are only 14.64% of the librarians whose main duty is periodical indexing.

45.58 % of the libraries make a social science index, 25% science, another 25% an all-subject index, and the rest, anthropology. Most of the libraries (80%) provide a Thai periodical index. As for subject heading tools, the tool of the Thai Library Association is used most by 60.31% of the libraries. Furthermore, the 40% periodical indexing can cover current issues. 85.45 % of the libraries independently provide their own indexes because of lacking co-operation among the libraries. Moreover, only 27.28% of the indexes have been published.

Problems of periodical indexing are : the librarians have a little time to do the indexing or they are not a subject specialist; there are not enough assistants to help in indexing; the subject heading tools are not up-to-date; the library users do not realize the usefulness of the periodical index and do not know how to use the index properly.

Suggestions for improvements are as follows :

Increasing the personnel, encouraging the librarians who are responsible to periodical indexing to further study and to be trained in specific subjects, advising the library users how to use the index, and co-operating with other libraries in indexing.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "การให้บริการงานครชนีวารสารเพื่อการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย" สำเร็จลุล่วงลงได้ ก็ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อินทรามะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่ายิ่งช่วยตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำ รวมทั้งอาจารย์ อุทัย พุทธิยะโพธิ์ ยิ่งได้กรุณาช่วยให้คำแนะนำเรื่องราวบางตอน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ นางสาวสุชนันท์ กิติศิริ นางสาวศิริพร สุวรรณะ นางสาวสุชากา เกษมผล นางสาวพิมพ์ฉัตร ชวนะฤทธิ อาจารย์พัชรีย์ มามณี และ อาจารย์กฤษณ์รัตน์ สุวรรณรัตน์ ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ขอขอบคุณบรรณารักษ์ผู้จัดทำครชนีวารสารทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและขอขอบคุณหลายท่านที่มีโอกาสได้อ่านมา ณ ที่นี้ แต่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี

สุนทรี รสสุชาธรรม

สารบัญ

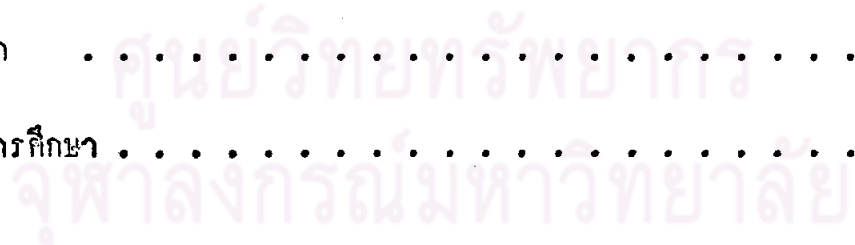
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	6
นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	7
X 2. ประวัติ และวิวัฒนาการของการจัดทำและการให้บริการกรณีวารสาร	8
X ความหมายของกรณีวารสาร	8
X ประโยชน์ของกรณีวารสาร	8
ประวัติและวิวัฒนาการของการจัดทำและการให้บริการกรณีวารสารในต่างประเทศ	9

ก. ประเทศอังกฤษ	9
ข. ประเทศสหรัฐอเมริกา	11
การจัดทำบรรณานุกรมวารสารในต่างประเทศ	12
ก. การทำบรรณานุกรมวารสารทั่วไป	12
ข. การทำบรรณานุกรมวารสารเฉพาะสาขาวิชา	16
ค. มาตรฐานการจัดทำบรรณานุกรมวารสาร	17
ง. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในงานจัดทำบรรณานุกรมวารสาร	19
1. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในงานทำบรรณานุกรมวารสารระบบ KWIC	20
2. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในงานทำบรรณานุกรมรายการบรรณานุกรม (Citation Indexes)	21
จ. หน่วยงานที่จัดทำบรรณานุกรมวารสาร	27
ฉ. ผู้จัดทำบรรณานุกรมวารสาร	28
ประวัติและวิวัฒนาการของการจัดทำบรรณานุกรมวารสารในประเทศไทย	28
การจัดทำบรรณานุกรมวารสารภาษาไทย	30
ตัวอย่างบรรณานุกรมวารสารที่พิมพ์เป็นเล่ม	35
ก. ตัวอย่างบรรณานุกรมวารสารในต่างประเทศที่พิมพ์เป็นเล่ม	35
ข. ตัวอย่างบรรณานุกรมวารสารในประเทศไทยที่พิมพ์เป็นเล่ม	59
3. ผลการสำรวจการให้บริการงานบรรณานุกรมวารสารเพื่อการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย	69

วิธีดำเนินการวิจัย	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
งานบรรณารักษณ์ผู้จัดทำบรรณนิวารสาร	74
งานการจัดทำบรรณนิวารสาร	79
งานการให้บริการ	94
รายการปัญหา	100
รายการความเห็น	104
แผนงาน ความเห็นและข้อเสนอแนะ	106
4. สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	109
สรุปผลการวิจัย	109
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	130
ประวัติการศึกษา	279

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนห้องสมุด จำแนกตามจำนวนบรรณารักษ์ผู้จัดทำกรรมนิวารสารที่มีในห้องสมุด 74
2. จำนวนบรรณารักษ์ผู้จัดทำกรรมนิวารสาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา 75
3. การเรียนรู้วิธีทำกรรมนิวารสารของบรรณารักษ์ผู้จัดทำกรรมนิวารสาร 76
4. จำนวนห้องสมุด จำแนกตามปริมาณงานที่บรรณารักษ์ผู้จัดทำกรรมนิวารสารต้องรับผิดชอบ 77
- ✓ 5. จำนวนห้องสมุดจำแนกตามประเภทของหมวดวิชาที่จัดทำ 79
- ✓ 6. จำนวนห้องสมุดที่มีการจัดทำกรรมนิวารสารภาษาไทยและห้องสมุดที่จัดทำกรรมนิวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำแนกตามจำนวนบรรณารักษ์ 80
7. จำนวนห้องสมุด จำแนกตามฝ่ายที่จัดทำกรรมนิวารสาร 81
- ✓ 8. จำนวนวารสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำแนกตามจำนวนห้องสมุดตั้งแต่ 1 แห่งจนถึงมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป ที่มีการทำกรรมนิวารสารในวารสารแต่ละรายชื่อ 82
- ✓ 9. จำนวนห้องสมุดที่มีการจัดทำกรรมนิวารสาร จำแนกตามวิสัยทัศน์การกับวารสารใหม่ที่ควรทำกรรมนิวารสาร 83
10. รายชื่อคู่มือการให้หัวเรื่องที่ห้องสมุดต่าง ๆ ใช้เป็นหลักในการจัดทำกรรมนิวารสาร 84

ตารางที่

๗
หน้า

11. รายชื่อคู่มือการให้หัวเรื่องที่ห้องสมุดแห่งต่าง ๆ ใ้ใช้ประกอบการให้หัวเรื่องเพิ่มเติม	86
12. วิธีการเรียงบัตรบรรณานุกรม	88
13. รายชื่อห้องสมุดที่มีการพิมพ์เผยแพร่บรรณานุกรมรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์เผยแพร่	92
14. ที่ตั้งของตู้บัตรบรรณานุกรม	94
15. วิธีแนะนำ การใช้บรรณานุกรมแก่ผู้อ่านจำแนกตามประเภทห้องสมุด	96
16. หน่วยงานต่าง ๆ ในห้องสมุดที่มีส่วนให้บริการงานบรรณานุกรมจำแนกตามประเภทของห้องสมุด	99
17. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำและการให้บริการงานบรรณานุกรม จำแนกตามประเภทของห้องสมุด	101
18. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบรรณารักษ์ผู้จัดทำบรรณานุกรม	104

รายการรูปประกอบ

๑

รูปที่

หน้า

1. ตัวอย่างของ Citation Index บางตอนที่เป็นส่วนหนึ่งใน Science Citation Index 23
2. ตัวอย่างของ Source Index บางตอนที่เป็นส่วนหนึ่งใน Science Citation Index 25
3. ตัวอย่างของ Permuterm Subject Index บางตอนที่
เป็นส่วนหนึ่งใน Science Citation Index 26

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย